

සංක්ෂිප්තය

අධ්‍යාපන දර්ශනගුරු උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මෙම අධ්‍යයනයේ මාතෘකාව වූයේ “වැඩ ලෝකයට අවශ්‍ය වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා ද්විතියික අධ්‍යාපනය සැලසුම් කිරීමේ අවශ්‍යතාව” යන්නය. එහිදී වර්තමාන ද්විතියික අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ගුරු, ශිෂ්‍ය, දෙමාපිය සංජානන හඳුනා ගැනීම, සේවායෝජකයන්, සේවාලාභීන්ගෙන් අපේක්ෂා කරන වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා හඳුනා ගැනීම, ද්විතියික අධ්‍යාපන විෂයමාලාව හා වැඩ ලෝකය අතර සබඳතාව හඳුනා ගැනීම, අනාගත වැඩ ලෝකයට සූදානම් කිරීම සඳහා ශිෂ්‍යයන් තුළ වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා වර්ධනය කළ හැකි ආකාරය හඳුනා ගැනීම හා ද්විතියික අධ්‍යාපනය වැඩ ලෝකය හා ගළපාලීම සඳහා සුදුසු යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම යන අරමුණු පදනම් කර ගෙන අධ්‍යයනය මෙහෙයවනු ලැබීය.

මෙම අධ්‍යයනයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ද්විතියික අධ්‍යාපන පද්ධතිය තුළ වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීමට ඉංග්‍රීසි පාලන යුගයේ සිට වර්තමානය දක්වා විවිධ අවස්ථාවන්හි ගන්නා ලද ප්‍රයත්න විමර්ශනයට ලක් කරන ලදී. නමුත් එම ප්‍රයත්න සමාජීය, වෘත්තීය ආකල්ප හා දේශපාලනික මතවාද නිසා අපේක්ෂිත අරමුණු කරා ළඟා වීමට නොහැකි වූ බව ද දක්නට ලැබිණි.

අධ්‍යාපනය හා වැඩ ලෝකය පිළිබඳ න්‍යායාත්මක සාහිත්‍ය විමර්ශනයේදී ප්‍රධාන පරිසාලෝක හතරක් හඳුනාගත හැකි විය. ඒවා නම් කාර්යබද්ධවාදී, ලිබරල්වාදී, සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හා ගැටුම් යනුවෙන් දක්වා ඇත. එමෙන්ම නිපුණතා සංවර්ධනයට අදාළව අයිස් කුර්ට් න්‍යායය ද වැදගත් බව දක්නට ලැබිණි. මීට අමතරව ද්විතියික අධ්‍යාපනයේ අපේක්ෂණ හා ද්විතියික අධ්‍යාපනය පිළිබඳව දක්නට ඇති මතවාද හා විවේචන ද විග්‍රහ කරන ලදී.

ආනුෂාථික විමර්ශනය යටතේ පරීක්ෂා කරන ලද විදේශීය අධ්‍යයන තුළින්, ද්විතියික අධ්‍යාපනය හා වැඩ ලෝකය අතර දුරස්ථ සම්බන්ධතාවක් දක්නට ලැබෙන බව අනාවරණය විය. එසේම ද්විතියික අධ්‍යාපනය මගින් වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා

වර්ධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව හඳුනාගෙන ඇති බව ද පැහැදිලි විය. වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා වර්ධනය කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳව ද විදේශීය අධ්‍යයන තුළින් අවධානය යොමු කර ඇති බව ද දක්නට ලැබිණි.

ද්විතීයික අධ්‍යාපනය හා වැඩ ලෝකය සම්බන්ධව දේශීය අධ්‍යයන රාශියක් ද සිදු කොට ඇත. එම අධ්‍යයන අනුව ද්විතීයික පාසලේ කාර්ය භාරය පැහැදිලි කර ගැනීම, වෘත්තීය අපේක්ෂණ හා අධ්‍යාපනය අතර සම්බන්ධතාව ගොඩනැගීම, වර්ධනය කළ යුතු වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා මෙන්ම, අධ්‍යාපනය හා වැඩ ලෝකය අතර පවත්නා සම්බන්ධතාව යන අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති බව ද දක්නට ලැබිණි.

අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය දත්ත රැස් කිරීම සඳහා මධ්‍යම පළාතේ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරා ගත් 1AB හා 1C පාසල් ඇසුරින් නියැදිය තෝරා ගන්නා ලදී. පාසල් තෝරා ගැනීමේදී පාසල් වර්ගයට අමතරව කාගරික, ග්‍රාමීය හා වතු වශයෙන් පාසල් පිහිටීම ද, සිංහල හා දෙමළ වශයෙන් භාෂා මාධ්‍යය ද සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී. එම පාසල් ආශ්‍රිතව ශිෂ්‍යයන් 500 ක් ද, ගුරුවරුන් හා දෙමාපියන් 200 බැගින් ද නියැදිය අහඹු ක්‍රමයට තෝරා ගැනිණි. මීට අමතරව සාරම්මත නියැදි ක්‍රමයට අනුව සේවායෝජකයින් 60 ක් ද, සුප්‍රියෝමි පුද්ගලයින් 50 ක් ද නියැදිය සඳහා ඇතුළත් කර ගන්නා ලදී. දත්ත රැස් කිරීමේදී ප්‍රශ්නාවලි හා සම්මුඛ සාකච්ඡා නියමාවලි උපකරණ ලෙස භාවිත විය. ප්‍රශ්නාවලි භාවිත කළ ගුරු, ශිෂ්‍ය හා දෙමාපිය නියැදියගෙන් තෝරා ගත් කොටසක් සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට ලක් කිරීමෙන් දත්ත ත්‍රිකෝණීකරණය කිරීම සිදු විය.

ද්විතීයික අධ්‍යාපන විෂයමාලාව හා වැඩ ලෝකය අතර සම්බන්ධතාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා 10-11 ශ්‍රේණිවලින් තෝරා ගත් විෂයන්ට අදාළ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයන් හා 6-9 ශ්‍රේණිවලට අදාළ ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය, ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණ කුසලතා විෂයන්හි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ පදනම් කර ගෙන සන්ධාර විශ්ලේෂණයක් ද කරනු ලැබීය.

දත්ත විශ්ලේෂණය ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක යන ක්‍රම දෙකම පදනම් කර ගෙන සිදු විය. ප්‍රමාණාත්මක විශ්ලේෂණයේදී ප්‍රතිශත හා කයි වර්ග පරීක්ෂාව භාවිත

කළ අතර, එහිදී SPSS නම් පරිගණක මෘදුකාංගය යොදා ගන්නා ලදී. ගුණාත්මක විශ්ලේෂණයේදී සන්ධාර විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය භාවිත කෙරිණි.

දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් ලද ප්‍රතිඵල අනුව ද්විතියික අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ධනාත්මක සංජානන පවතින බව දක්නට ලැබිණි. තවද කාණ්ඩ විෂයන්ට වැඩි ප්‍රමුඛතාවක් ලබාදීම, ප්‍රායෝගික ඉගැන්වීම් ක්‍රම භාවිතය, වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා ඇගයීමට ලක් කිරීම, පාසල් අවධිය තුළ වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීම, වෘත්තීය පිළිබඳව ධනාත්මක සමාජ ආකල්ප ඇති කිරීම, විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම්වලට වැඩි වැදගත්කමක් ලබා දීම වැනි ලක්ෂණ ද්විතියික අධ්‍යාපනය තුළ දක්නට ලැබෙන බව නිගමනය කළ හැකි විය.

ද්විතියික මට්ටමේ සිසුන්ගෙන් සේවායෝජකයින් අපේක්ෂා කරනුයේ මෘදු කුසලතා බවත්, එවැනි කුසලතා (වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා) 18 ක් හඳුනා ගැනීමටත් හැකි විය. ඒ අතරින් භාෂා ප්‍රවීණතාව, පරිගණක සාක්ෂරතාව වැනි නිපුණතා මූලික විය. අනාගතයේදී කායික ශ්‍රමයට ඇති ඉල්ලුම අඩු විය හැකි බවට ද අදහස් ඉදිරිපත් විය.

එසේ වුව ද, වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා ගවදරවත් ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග කිහිපයක් ද හඳුනාගත හැකි විය. ඒ අනුව වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා ශිෂ්‍ය අපේක්ෂණ හා දක්ෂතා හඳුනා ගැනීම, ශිෂ්‍යයා ළගා කර ගත් වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා ඇගයීම, අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයට සේවායෝජකයින් සහාය කර ගැනීම, වැඩ ලෝකය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරමින් නව ප්‍රවණතා හඳුනාගෙන අධ්‍යාපනය ඊට සමගාමීව සැකසීම, අධ්‍යාපන කලාප මට්ටමින් වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා පුහුණු පාසල් ඇති කිරීම, විෂය නිර්දේශ සැකසීමේ මණ්ඩලවල ගුණාත්මක ව්‍යුහයක් ඇති කිරීම, විෂය නිර්දේශවල විෂය කරුණුවල ප්‍රමාණය අඩු කිරීම, වෘත්තීය නැඹුරු විෂයන් ඉගෙනීමට වැඩි අවස්ථා ලබා දීම, පෞෂ්ඨ ද්විතියික අවධිය සඳහා ද තාක්ෂණ විෂය ධාරාවක් හඳුන්වා දීම, වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා සංවර්ධනය පිළිබඳව ගුරුවරුන් පුහුණු කිරීම, ජාතික විභාගවලදී ද වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා ඇගයීමට ලක් කිරීම, විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීම අනිවාර්ය කිරීම, වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ වැඩ සටහන් විධිමත් කිරීම හා වෘත්තීය හා රැකියා පිළිබඳව දැනට

සමාජගත ආකල්ප වෙනස් කිරීම ආදී අංශ පිළිබඳව යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට ද හැකියාව ලැබිණි.

අවසාන වශයෙන් ද්විතියික අධ්‍යාපනයෙහි දැනට පවතින ශාස්ත්‍රීය නැඹුරුව හා විභාග කේන්ද්‍රීය බව අවම කර, තරගකාරී අධ්‍යාපන රටාව වෙනස් කළහොත් ද්විතියික අධ්‍යාපනය ලබන ශිෂ්‍යයින් තුළ වෘත්තීය නැඹුරු නිපුණතා සංවර්ධනය පහසුවන බව නිගමනය කළ හැකි විය. එසේම අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියේදී උසස් අධ්‍යාපනයට යොමුවන සීමිත පිරිස ගැන පමණක් නොව, ද්විතියික අධ්‍යාපනයෙන් නිලිවෙන බහුතර පිරිස කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කිරීමේ අවශ්‍යතාව දක්නට ලැබිණි. ඒ තුළින් රැකියා විප්ලවය අවම වන සේ අනාගත වැඩ ලෝකයේ අභියෝගයන්ට මුහුණ දිය හැකි නිපුණතා සහිත පිරිසක් ද්විතියික අධ්‍යාපනයෙන් නිර්මාණය කළ හැකි බව ද පැහැදිලි විය.

ABSTRACT

The study, conducted for the degree of PhD in Education was on the need for planning of secondary education to develop vocational oriented competencies to meet the needs of the world of work. The study focused on the identification of (1) perceptions of students, teachers and parents regarding current secondary education, (2) vocational oriented competencies expected by employers from potential employees, (3) the relationship between the secondary education curriculum and the world of work (4) Strategies for developing vocational oriented competencies in students so as to equip them for the world of work of the future and (5) Recommendation of suggestions to gear secondary education to the world of work.

In this study the attempts made on various occasions from the period of British rule to the present day to develop vocational oriented competencies in secondary education of Sri Lanka were reviewed. But it was evident that these attempts had not helped to achieve the expected objectives because of social and professional attitudes and political ideologies.

In the review of theoretical research on education and the world of work, it was possible to identify four main perspectives. They are Functionalist, Liberal, Social Democratic and Conflict perspectives. It was evident that the Ice Block theory was also relevant to the development of such competencies. The objectives of secondary education as well as the dialogues and critiques related to secondary education were also reviewed.

The empirical review of international research revealed that the relationship between secondary education and the world of work is not close. Similarly, it was clear that a need to develop vocational oriented competencies, through secondary education, had been identified in most of these studies. They also indicated that

attention has been paid regarding the manner in which vocational oriented competencies could be developed.

A number of studies had been conducted regarding secondary education and the world of work in Sri Lanka also. According to these studies, it was clear that attention had been paid to the clarification of the functions of the secondary school, improvement of the relationship between job expectations and education, identification of vocational oriented competencies that need to be developed, as well as the relationship that exists between education and the world of work.

For collection of data for the study, a sample based on 1AB and 1C schools in the Kandy district of the Central Province, was selected. In the selection of schools apart from school type, attention was also paid to the location of schools - urban, rural and estate and the medium of instruction, whether Sinhala or Tamil. From those schools, 500 students, 200 parents and 200 teachers were selected according to the random sampling method. In addition, 60 employers and 50 key persons, selected according to the purposive sampling method, were included in the sample. For collection of data, questionnaires and interview schedules were used as instruments. The responses of teachers, students and parents, who participated in the above survey, were triangulated.

In order to examine the relationship between the secondary education curriculum and the world of work, content analysis of Teacher Guidance Manuals of 19 subjects in the grades 10-11 and Teacher Guidance Manuals on Life Competencies and Citizenship Education and Practical and Technical Skills for grades 6 to 9 was carried out.

Data analysis was carried out using both qualitative and quantitative methods. For quantitative analysis percentages and the Chi- squares and level of significance were calculated using the SPSS computer software. In qualitative analysis the content analysis methodology was used.

According to the results of data analysis, it was evident that the perceptions regarding secondary education were positive. Further, it was possible to conclude that greater importance should be given to basket subjects. Use of practical methods of teaching evaluation of vocational oriented competencies, development of vocational oriented competencies in school, development of positive societal attitudes regarding vocations, and provision of greater importance to co-curricular activities was evident in secondary education.

It was also found that employers of secondary level students expect an emphasis to be given to soft skills. The interviews helped to identify 18 vocational oriented competencies considered as important by the employers. Among these priority was given to language proficiency and computer literacy. Views were also expressed that in the future there could be a decline in the demand for physical labour.

The study enabled the researcher to identify several measures that could be implemented for the development of vocational oriented skills which could be incorporated in a programme of action. These were the identification of student expectations and skills for the development of vocational oriented competencies, evaluation of the vocational oriented competencies a student has acquired, participation of employers in the preparation of education policies, identification of new trends through the study of the world of work and modification of education in parallel, establishment of training institutions at zonal level for the development of vocational oriented competencies, institution of a quality structure in curriculum development committees, reduction in the volume of subject matter in syllabi, provision of greater opportunities for the teaching of vocational oriented subject matter, introduction of a technical stream at senior secondary school level, training teachers for the development of vocational oriented competencies, subjecting vocational oriented competencies to evaluation at national examinations also, making

participation in co-curricular activities compulsory, formalization of vocational guidance programmes and bringing about a change in societal attitudes.

Finally, it was possible to conclude that the development of vocational oriented competencies would be facilitated in students at secondary level education if the existing academic orientation and examination domination were minimized to bring about a change in the competitive pattern of education. Similarly, the need for attention to be paid to education of, not only those who continue to the higher education level but also of the majority who drop out after their secondary education, was emphasized and it was clear that such programme of action would enable the creation of a future generation capable of facing the challenges of the world of work.